

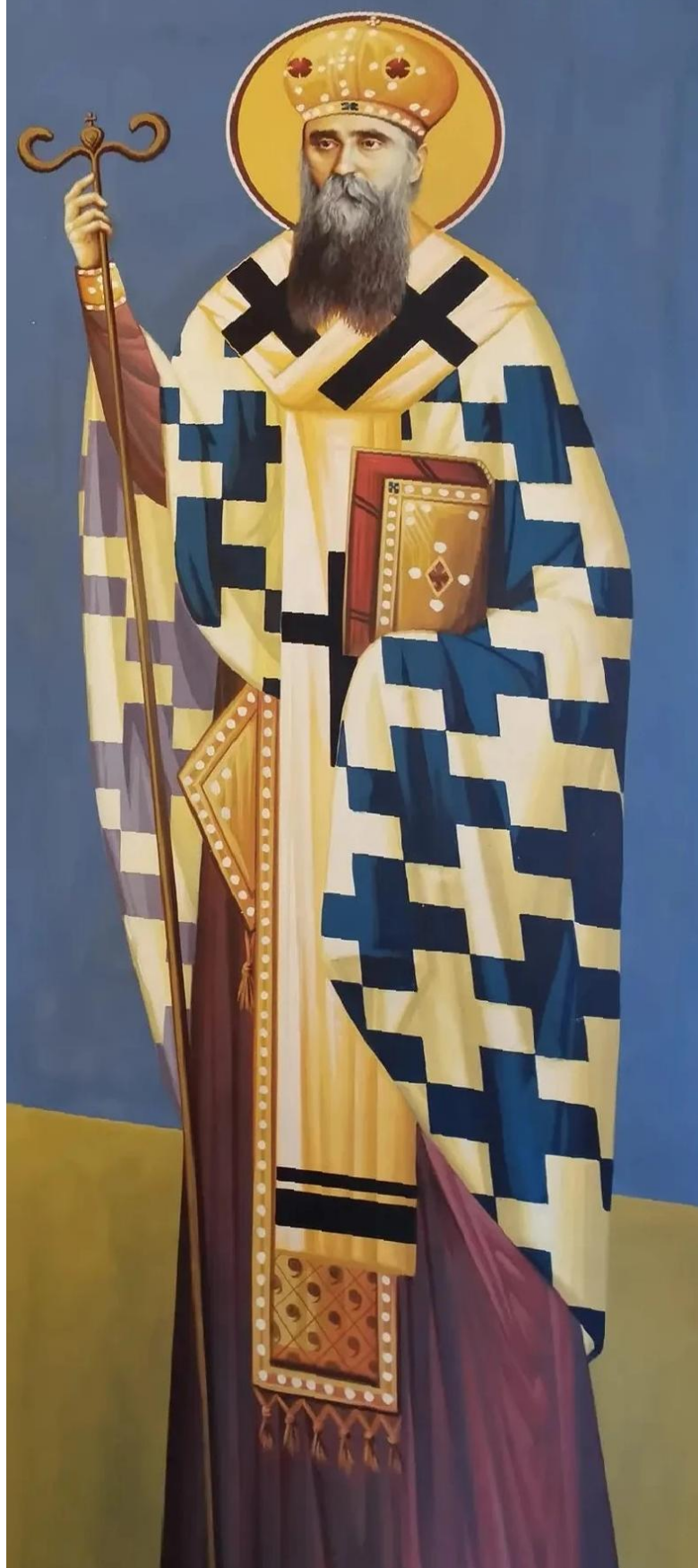
МЦА ІУ ДІА, ВЖ І-Н ДЕНЬ.

СЛУЖБА ЇЖЕ ВО
СТЫХХ ОЦУ НАШЕМУ
ВАРНІВѢ [РѠСНЧУ],
ПАТРІАРХУ СЕРБСКОМУ,
ІСПОВѢДНИКУ ПРАВОСЛАВІА.

СТИ ПАТРИЈАРХ БАРНАВА СРПСКИ

МИЏА ЈУЛИЈА, ВЪ І-Й ДЕНЬ.*¹

ПАМЯТЬ ЙЖЕ ВО СТЫХЪ ОЦА НАШЕГО
ВАРНАВЫ [РЪСНЧА], ПАТРИАРХА СЕРБСКАГО,
ИСПОВѢДНИКА ПРАВОСЛАВІА.*²

НА МАЛЪЙ ВЕЧЕРНИ.*³

На ГДН, въЗвѣхъ: стѣхѣры, на ѧ, гласъ ѧ.

Пѣ: Яко доБла:

И стины водрѣженіе и правовѣріа оутвержденіе, * догмѣтѣхъ
и ѡхраненіе и бѣгоутиа побѣрника, вѣмы тѣ, * ѣтотѣ селеніе и
избранное прѣлѣтлице, * дѣа бѣговѣніе и оученіи сокровище, * и хрѣтѣвы
цркви ѡснованіе, * варнаво бѣгодѣновенне. [Дважды.]

И пѣхъ преемника и стѣпотѣрпцевъ единонравника, * стѣхъ оцѣхъ
единоревничеа и хрѣтѣвыхъ тѣхъ совершителиа, восхвалѣемъ тѣ, *
оучителиа печѣть и бѣтвенное иЗображеніе, * и бѣготѣчнѣю рѣкѣ
безбѣжныхъ и злослѣвныхъ помышлѣніа потоплѣющѣ, * варнаво
премѣдре.

Дѣанный тебѣ тѣлѣнтѣхъ премножѣхъ, богатѣйше, * въ радѣсть вѣки
дѣвоегѣ вшѣлѣхъ еси:*⁴ * бѣгѣію бѣтвенною оукрашѣвѣа * и зарѣю
мысленною ѡсѣлѣвѣа, * нынѣ трѣцѣ живѣносіеи предѣстоиши * и всегда ѡ
насъ молишиа, * варнаво славне. **Гласъ, гласъ 5:**

¹* писање Службе започето 30. авг. 2024. г., а већи њен део завршен током јула (до 19.) 2025. г.

²* Патријарх Варнава је био 40-ти Србски патријарх, од 1930. до 1937. г.

³* Мало вечерње накнадно састављено (20. јула 2025. г.) прерадом делава из Редовних минеја и Опште службе свештеноисповеднику (једном).

⁴* ср. Мт. 25,21 и 23.

Изліасѣ бл҃гѣ пресѡбѣльнаѣ ѿ оустѣнѣ твоихѣ, * первосѣтителю ѿче
варнаво: * пастырь истинный хр҃товы цр҃кве быль єси, * паствѣ
твою оуча правѣ вѣровати * въ тр҃цѣ единосѣщнѣю * во єдинѣмѣ
бж҃твѣ.

И нынѣ, вѣроченѣ, гласѣ твоѣже:

Никтоже притекаѣ къ тебѣ, * посрамленѣ ѿ тебѣ исходитѣ, *
пречѣтаѣ бже дѣо: * но проситѣ бл҃гѣти, * и пріемлетѣ дарованіе * къ
полѣзномѣ прошенію.

На стѣхѣвѣ: стѣхѣры, гласѣ ѿ.

Пѣ: ѿ! преслабѣнаго чѣдесе:

Бѣ скінію истиннѣю, * юже водрузи гдѣ ѿ не члѣвкѣ,*⁵ * ѿкѣ
первосѣенникѣ законный вшелѣ єси, варнаво сѣе: * не чѣждѣю
крѣвю, но своѣю:*⁶ * хр҃тѣ всецѣло подобѣсѣ, * мѣрскѣмѣ же томленію не
покорѣсѣ, * ѿмже бѣ бл҃годѣнѣє єси.

**Стѣхѣ: Сѣенницы твоѣ ѡблекѣсѣ въ правдѣ, * и прѣбѣи твоѣ
возрадѣютсѣ.*⁷**

Слѣвомѣ и дѣланіемѣ сѣеннѣю ѡдѣждѣ твою оукрашилѣ єси * и
правосѣтію оученіѣ, * варнаво всемѣдре: * правѣвѣрѣ ѡхраненіемѣ,
бл҃госѣланіемѣ * и дѣблѣмѣ испѣданіемѣ мздѣ твою пріѣль єси, * и
вѣнцѣ нетлѣннѣмѣ оубѣзѣ єси, бл҃женне.

**Стѣхѣ: Оустѣ прѣнаго побѣтѣ прѣмѣрѣсти, * и ѡзыкѣ єго
возгѣгѣлетѣ єдѣ.*⁸**

Органѣ дѣа бл҃гозвѣчный быль єси, * бѣоѣхновѣннѣмѣ глѣсы
ѡглашѣлѣ * и вѣлѣе тѣннѣство вѣры ѡблѣлѣ: * и трѣбѣ
воистиннѣ вѣлѣгласѣ, * слѣво истиннѣ намѣ возвѣщающѣ, * къ
покаенію насѣ взыѣающѣ * и на пѣть сѣсеніѣ наставляющѣ.

Глава, гласѣ твоѣже:

⁵* ср. Евр. 8,2.

⁶* ср. Евр. 9,22.

⁷* Пс. 131,9.

⁸* Пс. 36,30.

Бл҃гоу́чи́выхъ мно́жества на́ста́вника тѣ́а почита́емъ, * первоу́чи́телю на́шъ, Ѡче́ ва́рнаво, * стезе́ю во твое́ю вои́стиннѹ прѣ́вѡ ходи́ти на́выко́хомъ, * бл҃же́нъ ѣ́си хрѣ́стѹ раво́тавъ * ѿ бра́жїю ѡбличѣ́въ сїа́вѡ, * сѣ́бѣхъ Ѡцѣ́въ сло́бвниче ѿ прѣ́внѣхъ соприча́стниче: * съ ни́миже моли́сѡ ко гд҃ѹ, * поми́ловатисѡ до́шамъ на́шимъ.

И ны́нѣ, вѣ́орченъ, гла́сѡ то́йже:

Ѵзъ, дѣ́о сѣ́аа вѣ́е, * кѡ покрѡ́вѹ твоемѹ прѣбѣ́гаю: * вѣ́мъ, ꙗ́кѡ ѡбраща́ѹ твое́ю сп҃се́нїе: * мо́жешѡ во ѹ́таа, помо́щи ми́ѣ.

Тропа́рь, гла́сѡ ѡ́:

Исповѣ́дника правосла́вїа всензрѣ́дна:

И ны́нѣ, вѣ́орченъ, гла́сѡ то́йже:

Ѵже ѡ́ вѣ́ка о́ута́енное, * ѿ а́гг҃лѡмъ не́свѣ́домое:

[Зрѣ́ на Вели́цѣй вѣ́е́рни ѿ на О́утрени.]

НА ВЕЛИ́ЦѣЙ ВѢ́Е́РНИ.

По́емъ: Бл҃же́нъ мѡ́жъ: ѡ́-ѿ а́нтіфо́нъ.

На Гд҃и, вѡ́звѣ́хъ: сѣ́хїры, на ѿ, гла́сѡ ѡ́.

По́: ꙗ́кѡ до́блѡ:

Ѵпльское ѿмѡ до́сто́йнѡ понѣ́съ, * архіе́рейское до́сто́ннство воспрїа́лъ ѣ́си: * ѿ а́пльскою ре́вностїю до́брѣ́ воу́рѡжївѡ, * на про́повѣ́дь ѣ́вльскѡю дерзнове́ннѡ ѿзше́лъ ѣ́си: * вѣ́рѹ прѣ́вѡ ѡ́ лжехрѣ́тіа́нъ до́блественнѡ ѡ́хранѡ, * вѣ́ренное тѣ́а ста́до ѡ́ расхища́ющихъ волкѡ́въ соблѡ́лъ ѣ́си: * сѣ́и́телю ва́рнаво, сѣ́е, * хрѣ́стѹ бѣ́ѹ во сла́вѣ́ предста́ѡ, * ѡ́ ро́дѣ́ твое́мъ вѣ́нѹ моли́сѡ. **[Два́жды.]**

Безбожныхъ и бѣоворныхъ слономѣренїа ѡбличай, * добрый пастырь душъ за овцы своѣ полагаай*⁹ гавіаа єсѣ: * и достѡнныхъ преѣмникъ многотрадальныхъ патріарховъ єрвєкнхъ * іѡанна*¹⁰ и гавріїла*¹¹ бѣаа єсѣ, * чашѣ страданїй чѣтнхъ своихъ испїва: * іерарше варнаво, сѣе, * славы оуготѡванныхъ ѡ ѡца избраннымъ*¹² сподобившиса, * и намъ тоа причастникѡмъ быти, непрестанно молїаа.

Доброу бранѣ боевалъ єсѣ * и теченїе блго совершилъ єсѣ,*¹³ * на заералѣ вѣры и ѡчєства бѡдренно стоа: * ѡжданнѣй вѣнєцъ правды * ѡ гда, прѣнаго сдїи, воспрїаа єсѣ:*¹⁴ * и по дѣломъ названїе прїимъ, * нѡвый исповѣдникъ нарекла єсѣ, * и блгостоанїа исповѣдникаго сподобивша єсѣ: * архїпастырю варнаво, сѣе, * и намъ добрѣ ѡбѣтъ на сдїици хрїтовѣ воздати, прилѣжно молїаа.

Ины стїхїры, гласъ є.

Пѡ: Радѡша, поетникѡвъ:

Радѡша, вѣнцы нетлѣнными оубавса * и славы непреходимыа сподобивса, * собѡра сѣихъ ѡтѣцъ снкобственникъ * и новомѣсникъ єрвєкнхъ сопричастникъ бѣаа єсѣ, * и блгѣ ѡкомъ члвчєскимъ незрїмымъ*¹⁵ зрїтель * и словєсѣ несказанныхъ ѣхже не лѣтъ члвчѣкѣ глголати слышатель:*¹⁶ * нынѣ же хрїтѣ бгѣ предстоїши, * молаа ѡ прощєнїи прегрѣшенїи нашихъ. **[Дважды.]**

Радѡша, бгосвѣтлыи граде бѣаградскїи, * и возвыси гласъ твоѣ торжєствѣа: * и сѣитєльскѡу паматѣ свѣтлѡ празднѣ, * варнавѣ, ѡца и патріарха нашего почитаа: * тоѣ бо бгомѣдрыми наставлєнїи своимъ * ѡ душєтлѣнныхъ смѡщенїи сохрани тѣ, * и блгославїємъ

⁹* Јн. 10,14-15.

¹⁰* Јован (Кантул), обещен од Турака 27. октобра 1614. г. код Јени-капије у Истамбулу.

¹¹* Гаврило (Рајић или Рашковић), обещен од Турака 13. децембра 1659. г. У Бруси.

¹²* ср. Мт. 20,23.

¹³* ср. 2. Тим. 4,7. Дато приближније Синодалном преводу на србски, него ранијим преводима на цсл, где стоји: Подвигомъ добрымъ подвижїаа:

¹⁴* ср. 2. Тим. 4,8.

¹⁵* ср. 1. Кор. 2,9.

¹⁶* ср. 2. Кор. 12,4.

исповѣдническимъ просвѣти́ тѡ: * ны́нѣ же прѣ́тоу бж҃ію предсто́итѣ, * просѧ́ дѡша́мъ на́шимъ вѣ́лѡ мѣ́ти.

Ра́дѡи́а, многострада́льный ѿ крѣ́постны́хъ ро́де се́рвскѣй * ѿ воева́нъ
восхва́ли вое́днѣю па́мѣть * ва́рнавѣ, сѣ́бѣишагѡ патріа́рха
тво́егѡ: * то́й бо, жезло́мъ бѣ́гомѡу́хъ наста́вленіи́ своѣ́хъ, * оу́пасѣ́ тѡ
на па́житехъ ѿсти́нныхъ правосла́віѡ * ѿ вое́нъ тѡ во ѡ́гряды
присножи́вѡтѡ: * ны́нѣ же со вое́ми сѣ́бѣми ли́ковствѡ́а, * вѣ́нѡ
мо́литѡ ѡ́ ми́рѣ ѿ бѣ́гопоспѣ́шеніи́ тво́емъ. **Гла́ва, гла́сѣ ѿ:**

Се́рвскаѡ цр҃ковь днѣ́сь мѣ́рихъ ра́дѡетѡ, * во ѡ́бѣ́тѣхъ возлю́бленноѡ
ча́до своѡ́ пріѣ́млющи: * ѿ собо́ръ сѣ́бѣхъ прѣ́дкѡвъ на нѣ́си свѣ́тѡ
поро́жествѡ́етѣ, * оу́гото́ванноѡ ѡ́мѡ мѣ́сто ѡ́предѣ́ляюще: * то́й бо за
крат́кое вре́мѡ патріа́рше́скагѡ слѡ́женіѡ, * многопо́лезнаѡ дѣ́ла
бѣ́госоверши́, * ѿ бѣ́гола́зѣи цр҃ко́внѣмъ ѡ́бѡ потрѡ́ди́а: * ѡ́ правосѣ́рїи
до́брѣ́ сто́а, * ѿ правосла́вїи рѣ́вноста́ ѿмѣ́а: * се́гѡ ра́ди вѣ́нцѣ́мъ
исповѣ́дническимъ свѣ́ше оу́вазѣ́а, * ѿ бѣ́женства пра́вды ра́ди¹⁷ гонѣ́мыхъ
сподо́бѡа: * ро́дѡ своѡ́мѡ быва́а мѣ́твенникъ тѣ́плый, * ѿ ча́дѡмъ своѣ́мъ
предста́тель бо́дрый. **ѿ ны́нѣ, бѣ́гѡченъ догма́тѣхъ, гла́сѣ то́йже:**

Кто́ тебѣ́ не оу́бѣ́житѣ пресѣ́ла дѣ́о, * кто́ ли не воспоѡ́етѣ тво́егѡ
пресѣ́пагѡ рѣ́тѡа; * безла́зѣнѡ во ѡ́ ѿца́ возси́авый сѣ́хъ
ѡ́днноро́дный, * то́йже ѡ́ тебѣ́ ѡ́тѡа про́идѣ, * неизрече́ннѡ во́плѡци́а, *
ѡ́стество́мъ бѣ́хъ сы́н, * ѿ ѡ́стество́мъ бѣ́хъ члѣ́вѣ́къ на́хъ ра́ди, * не во дво́
лицѡ́ раздѣ́ла́емый, * но во дво́ ѡ́стество́ѡ * неслѣ́тнѡ позна́а́емый. *
того́ моли́, ѡ́тѡа, всебѣ́женнаѡ, * помѣ́ловатѡа дѡша́мъ на́шимъ.

Вхо́дъ. Прокі́менъ днѣ́, ѿ парѣ́ми ѡ́ценноисповѣ́дникѡмъ.

Премѣ́рости соломо́новы чте́ніѡ [гла́ва ѿ, ѡ́-ѡ́].

Прѣ́сныхъ дѡ́шы въ рѡ́цѣ́ бж҃іей, ѿ не при́кѡснетѡа ѿ́хъ мѡ́ка. [ѡ́]
Непце́ва́ни бѣ́ша въ ѡ́честѣ́хъ безѡ́мныхъ оу́мрѣ́ти, ѿ вѣ́нѣи́а
[ѡ́, ѡ́] ѡ́сло́вленіѡ ѿхо́дъ ѿ́хъ. [ѡ́] ѿ ѡ́же ѡ́ на́хъ шѣ́ствіѡ сокрѡ́шеніѡ, ѡ́нѣ́
же ѡ́тъ въ ми́рѣ. [ѡ́] ѿбо прѣ́дъ ли́цѣмъ члѣ́вѣ́ескимъ ѡ́ще ѿ мѡ́кѡ

¹⁷* Мт. 5,10.

и живѣи посреде́ грѣшникѡ преста́вленѡ бы́сть. [ѿ] Восхи́щенѡ бы́сть, да не сло́ва и́змѣни́тъ рѣ́зѡма ѿгѡ, и́ли ле́сть прельсти́тъ дѡшѡ ѿгѡ. [ѿ] Раче́нїе бо сло́вы помира́етѡ дѡбра, и па́ренїе по́хоти преме́наетѡ о́умѡ несло́бнѡ. [ѿ] Сконча́всѡ вма́лѣ, испо́лни лѣ́та до́лга: [ѿ] Оу́годна бо вѣ́дѣи дѡшѡ ѿгѡ. се́гѡ ра́ди потща́сѡ ѿ сре́ды лѡка́вствїа. Лю́дїе же вѣ́дѣвше, и не разѡмѣ́вше, ни́же поло́жше въ помы́шленїи тако́вое: [ѿ] ѿа́кѡ вѣ́тъ и мѣ́тъ въ прѣ́бныхѡ ѿгѡ, и посѣ́щенїе бо и́збра́нныхѡ ѿгѡ.

На лѣ́тин: [стїхї́ра хра́ма, и́]
стїхї́ры стї́теле, самогла́сны. Гл҃асѡ ѿ:

Трѡ́и стї́тельскими ро́дѡ твѡ́й * на вра́га правове́рїа ко̀орѡ́жилѡ ѿ́си, * и то́гѡ сѡемѡ́рїа о́уни́что́жилѡ ѿ́си, * ва́рнѡ, ѿ́че сї́еннѣи́шїи: * и о́умѡ просвѣ́щенѡ ста́жавѡ, сї́е, * стѣ́ла тѣ́рцы жи́лице бы́лѡ ѿ́си: * кѡ испо́вѣ́дническими сло́вїсѡ возвы́снѡ ѿ́си, * созерца́а краси́ты прѣ́мїрныа и до́брѡты вѣ́твѣ́нныа: * въ собо́рѣхѡ іе́ра́ршеи́кнѡ ны́нѣ ра́дѡвѡ, * во сла́вѣ прѣ́сто́иши хрї́тѡ, * со дерзнове́нїемѡ мо́лаѡ ѡ́ сї́енїи дѡшѡ на́шихѡ.

Гл҃асѡ ѿ:

Розсї́аѡ ѿ́си прѣ́свѣ́тлѡ, ва́рнѡ сї́е, на твѣ́рдѣи вѣ́ры, * ѿа́кѡ свѣ́здѡ свѣ́тлѣ́иша: * за́ра́ми правове́рїа вѣ́сь ро́дѡ твѡ́й просвѣ́щаа * и всѡ ко̀ва́рствїа ѡ́ретї́ческаа и́зѡблѣ́чаа: * лю́бо́вию кѡ тебѣ́ при́вѣ́гающе * и кѡ тво́имѡ сї́и́тельнымѡ наста́влѣ́нїемѡ, * свѣ́тонѡсныи со́верша́емѡ тѣ́и прѣ́здникѡ: * просѣ́ще, тво́ими мѣ́твѡми, * прїа́ти процѣ́нїа со́грѣ́шенїи.

Гл҃асѡ ѿ:

Истинны свидѣ́теле и правове́рїа побѡ́рника, * и догма́тѡвъ вѣ́твѣ́нныѡ храни́теле, * восхва́ла́емѡ тѡ, ва́рнѡ, стї́телю при́снопа́мѣ́тне: * вѣ́гоѣ́тїа наста́вника и цѣ́ломѡ́рїа ѣ́тнѡе селѣ́нїе, * и дѡ́ха сѣ́агѡ прїа́тели́це до́сто́йное: * сї́са́ющимѡ хрї́тѡво о́у́ха́нїе вѣ́го́е*¹⁸ * и вѣ́гопо́лезныхѡ о́учѣ́нїи сокро́ви́ще вели́кое, * цѣ́ркве се́рвскїа о́утвѣ́ржде́нїе крѣ́пкое * и а́рхїе́ре́сѡ ѿ́а о́удовѣ́нїе вѣ́годѡ́унове́нное.

Гл҃асѡ ѿ:

¹⁸* ср. 2. Кор. 2,15.

Аплѡмъ достѡйна преемника * ѡцѣмъ ѣдинокравна ревнителя, * страдальцемъ по пѣти испительнымъ ѣдиносѣственника, * похвалѣмъ тѣ, варнаво, іерарше блженне: * оутителей правотѣрїа твѣрдѡ печатѣ * ѡ бжтвенныхъ добротѣтелей истинное начертанїе, * хртѡвыхъ тѣннхъ тѡчна совершителя * ѡ блгоразумныхъ стрѣи неоскѣднѣй истѡчникъ, * бгѡхѡльныхъ ѡ словеснѣвыхъ глѡмленїа потопляющѣ, * ѡ премудростїю блгословенїа людѣ своѣ напаляющѣ. **Гласъ ѣ:**

Возрастївѣ бгѡданный тѣ талантъ, * ѡче варнаво, бгѡмъ пребогатѣйшїй: * въ радость некончаемѡ гдѣ твоегѡ вшелѣ ѣси * ѡ надѣ многими поставленѣ былѣ ѣси:¹⁹ * возсіавѣ блгтїю бжтвенною * ѡ ѡблнстѣвъ зарю мысленною, * всегда ликѣши на нѣсѣхъ * предстоѣ въ славу приносѣщнѣй * ѡ молясѣ ѡ паствѣ твоѣй.

Глава, гласъ ѣ:

Радѣсѣ, прѣтѡльный граде бѣлградскїй: * ѡ веселїсѣ, сѣителевъ роднѣй граде плѣвльскїй: * свѣтлѡ торжествѣи, патріархїе пѣщьскаѣ: * ѡ празднѣи ѡ вѣѣ, мѣи цркѣ сѣвскаѣ: * собравѣ чѣда своѣ, * взыграй ѡ воспѡи днѣсѣ, бгѡнзѣрѣннаѣ: * созыбѣетѣ бо насѣ патріарха варнавы чѣтноѣ торжество * ѡ пѣмѣти ѣгѡ свѣтлѡ праздновати * ѡ радѡстнаѣ сїѣ ѣмѣ восклицати: * радѣсѣ, сѣителю бгѡмудре, * цнѣтѡмъ мѣжествѣ дѣхѡвнагѡ коврѣжнѣвнѣсѣ, * бгѡбѡрныхъ неѡбѣзненнѡ ѡблнчїлѣ ѣси * ѡ стадо своѣ неѡредїмо сохранилѣ ѣси: * радѣсѣ, скорѣвѣщимъ блгїи оутѣшителю, * ѡ ѡбидимымъ крѣпкїи зацнѣтителю: * радѣсѣ, кѣ прнѣтѣннѣ блгѡдѣишномѣ родѣ своемѣ искѣснѣй ѡкормителю. * сѣгѡ радѣи, ѡбѣстоѣще всѣчѣтнѣю раку твою, * сѣз ѡбѡвїю припадаемъ кѣ моцѣмъ твоимъ, сѣгѣи прѣвосѣителю: * ѡ, твоимѣ мѣтѣвѣмѣ, * надѣемсѣ полѣчнѣи грѣхѡвъ процѣнїа * ѡ дѣшѣ насѣхъ сѣпѣнїа.

И нынѣ, бгѡрѣченѣ, гласъ тѡйже:

¹⁹* ср. Мт. 25,21-23.

Творецъ и избавитель мой, * прече́таѡ, хрѣ́тосъ гдѣ * изъ твои́хъ
ложеснъ прошѣдъ, * въ мѣ́ ѡбо́лкіиѡ, * пѣ́рвыѡ клѣ́твы ѡ́дѡма
свободѣ. * тѣ́мже тѣ́, все́чтаѡ, * ѣ́къ вѣ́и мѣ́ри же и дѣ́ѣ, * вои́стиннѡ
вопѣ́мъ немолчнѡ: * ра́дѡиѡ ѡ́ггльскѣ, * ра́дѡиѡ влѣ́ще, * предста́тельство
и покрѡ́ве, * и сѣ́енїе дѡ́шъ на́шихъ.

На стѣ́хѡвнѣ: стѣ́хѣры, гла́съ ѿ:

Оу́кра́сїтеѡ днѣ́сь бѣ́гоуѣ́емъ цѣ́рковнымъ * всѣ́ хрѣ́мы землѣ́
сѣ́рвскїѡ, * и ѡ́верзѣ́теѡ всѣ́мъ праздни́колюбнымъ: * се́ бо ѡ́
землѣ́ кѡ́ нѣ́и во́сходѣ́тъ прѣ́наѡ дѡ́шѡ перво́сѣ́и́телѡ варна́вы * и о́у
прѣ́тоѡ бѣ́иѡ со ѡ́плѣ́скими лѣ́ки во́дворѣ́теѡ, * ѣ́хже нрѣ́вы въ земнѣ́мъ
житї́и неѡ́бностнѡ послѣ́дова. * тогѡ́ мѣ́твами, хрѣ́тѣ́ вѣ́е, * помнѡ́и и
сѣ́и дѡ́шы на́ша.

**Стѣ́хъ: Сѣ́енницы твоѣ́ ѡ́блекѡ́тъ въ пра́вдѡ, * и прѣ́внїи твоѣ́
во́зра́дѡ́тъѡ.*20**

Поре́внѡи ѡ́ бѣ́гоуѣ́тїи, ѿ! ро́де сѣ́рвскїѡ, * зрѡ́ дѡ́хѡвными ѡ́чесѡ́
вѣ́чною сла́вою о́уѡ́бнѣ́аѡ * перво́сѣ́и́телѡ твоегѡ́ варна́вѡ:
во́зненавї́ди безбо́жїе и сло́сла́вїе, * ѣ́къ тѣ́мъ на сопро́тивленїе
дерзновѣ́ннѡ изше́дый, * на нѣ́и сокро́вище не́нждивѣ́аѡе снискѡ́: * и
по́борникъ пра́восла́вїѡ ѡ́бнѣ́ѡ тѣ́, * безѡ́жнѡ́ ко гдѣ́ ѡ́бра́цаѡи * и
сло́сла́внѡ́ кѡ́ пра́воѡѣ́рїи наста́вляѡи.

**Стѣ́хъ: О́у҃ста прѣ́нагѡ по́дѡ́тъ пре́мїро́сти, * и ѡ́зыкъ ѡ́гѡ́
во́згѡ́летѡ ѡ́дѡ.*21**

Прѣ́наѡ дѡ́шѡ твоѡ́ въ рѡ́цѣ́ вѣ́иѡ нахо́дѣ́тъѡ, * то́и бо ѣ́къ злѡ́то
въ горнї́лѣ́ и́скѡ́и тѡ́ * и до́сто́йна себѣ́ ѡ́верѣ́те тѡ́: * ты́ въ
мѡ́лѣ́ претерпѣ́въ * во мно́зѣ́ ѡ́блѡ́дѣ́тельствѡ́ванъ бы́ѡ ѡ́и,*22 *
смер́тъ же твоѡ́ прехо́жденїе́ ко сла́вѣ́ пребывѡ́ущѡю ѡ́бнѣ́ѡ * и по́бѣ́да
надѡ́ сѣ́тнѡ́мъ мї́розрѣ́нїемъ по́казаѡ: * твоѡ́ми мѣ́твами, варна́во сѣ́ѣ,
* да хрѣ́тосъ бѣ́ѡ и на́съ сопричтѣ́тъ ѡ́ прѣ́внымїи.

Гла́ва, гла́съ ѿ:

20* Пс. 131,9.

21* Пс. 36,30.

22* ср. Прем. Сол. 3,1-6.

СѢНТЕЛСМЪ ОУКРАШЕНІЕ И ОЦЕМЪ ОУДОБРЕНІЕ, * Ѡ ЗЕМЛѢ СЕРБСТВѢЙ
МЛТВЕННИКА ТЕПЛѢЙША, * ПРІИДИТЕ ДНЕСЬ, ѿ! ПРАЗДНОЛЮБИИ, *
ПѢСНЬМИ ПОХВАЛИМЪ БЛГОПАМАТНЫМИ, * ѿ СРЦА РАДОСТНА ВЗЫВАЮЩЕ: *
РАДЫСА, ВАРНАВО СѢБѢЙШІЙ, * ПЕРВОСѢНТЕЛЮ СЕРБИКІЙ, * БОИСТИННЪ АДАМАНТА
ТВЕРДѢЙШІЙ, * БЛГТІЮ И ИСТИНОЮ ВЕСЬ ѠЩІЕННЫЙ, * И ПРЕСТАВЪ ДХА ХРАМЕ
ѠДШЕВЛЕННЫЙ: * НЫНѢ ЖЕ, СО СѢБИМИ ІЕРАРХИ ОУ ПРѢТОЛА ХРІТОВА ПРЕДСТОА,
* МОЛИСА Ѡ СПІСЕНІИ ДУШЪ НАШИХЪ.

И нынѣ, бѣгѣчъ, гласъ тойже:

Прїзри на молѣніѧ твоѣхъ рѣхъ, всенепорѣчнаѧ, * оутѣлающїи
лютаѧ на ны востанїѧ, * всѧкїѧ скорби наѣхъ ѡзмѣнающїи: * тѧ
бо єдинѸ, твѣрдое ѡ ѡзвѣстное оутвержденїе ѡмѧмы: * ѡ твое
предстѧтельство стѧжѧхомъ, * да не постыдимѧ, вѣщце, тѧ
призывающїи, * потщїѧ на оумолѣніе, * тебѣ вѣрнѡ вопїющїхъ: *
радѸѧ, вѣщце, * всѣхъ поможѣ, радостѣ ѡ покрѡвѣ, * ѡ спѣсѣніе дѸшъ
нашїхъ.

На бл҃гвѣнїи хлѣбѡвѣ:
тропáрь, глáсѣ дѣ:

На благосиљању хлеба:
тропар, глас 4:

И сповѣдника православіа
 всензрѣдна, * и побѣорника
 прѣвѣры дѣблественна: *
 варнавы, патріарха сѣрбскаго,
 лѣтнюю пѣмѣть празднующе: *
 бѣгодарѣніе возсылаемъ хрѣсту бѣгу, *
 даровавшемъ намъ таково
 первосѣи́теля. * тогѡ́ мѣтвами,
 хрѣсту бѣже, * въ православіи соблюди
 родъ нашъ.

[Дважды.]

Исповедника Православља
свеизврсног, * и
бранитеља праве вере јуначног;
* Варнаве, патријарха Србског, *
годишњи спомен празнујућ(и);
* благодарење узносимо Христу
Богу, * који нам дарова таквог
првосветитеља. * Његовим
молитвама, Христe Боже, * у
Православљу (п)одржи род
наш. [Два пута.]

И: БѢ ДѢО: [ЕДИНОЖДЫ.]*23

^{23*} радна верзија тропара, допуњена 27. јула 2024. г., у коначној редакцији од 3. јула 2025. г.

НА УТРЕНИ.

На Бѣ́зъ, гдѣ́: тропáрь Ѿвѣ́й, гласъ ѿ:

Правосла́вїѣ наставля́ниче, * блага́го о́учителю и́ Чтоты́, * вселѣ́нныѣ
свѣ́тъильниче, * архі́ереевъ бѣ́годухо́бенное о́удобрѣ́нїе, * варна́во
премудре́, * о́ученьми твои́ми всѣ́ просвѣ́тилъ є́си: * цѣ́вни́це дѣ́хѡвнаѣ, *
моли́ хрѣ́ста бѣ́а, * спсѣ́на дѣ́шамъ на́шимъ.

Гла́ва, тропáрь, гласъ ѿ:

Исповѣ́дника правосла́вїѣ всензрѣ́дна:

И ны́нѣ, бѣ́орченъ, гласъ то́йже:

Ѿже ѿ вѣ́ка о́утаенное, * и́ агглы́ неслѣ́домое та́инство, * тобо́у,
бѣ́це, ѡ́щымъ на землѣ́ я́вилъ бѣ́зъ, * въ неслѣ́тномъ соединѣ́нїи
воплоща́емъ, * и́ крѣ́тъ во́лею на́съ ра́ди воспрї́имъ: * ѿмже́ воскрѣ́сивъ
первозда́ннаго, * спсѣ́ ѿ сме́рти дѣ́шы на́ша.

По ѿ-мъ стѣ́хосло́вїи: сѣ́дalenъ, гласъ ѿ.

По: Бжѣ́твенныѣ вѣ́ры:

Правовѣ́рїѣ догма́ты дерзнове́ннѡ исповѣ́далъ є́си, * бжѣ́твеннымъ
вдохнове́нїемъ подви́заетъ, * варна́во, Ѿче́ всебл́женне: * нече́стїе
безбо́жниковъ ѡ́бличы́ый * и́ беззако́нїе властоде́ржцевъ погра́мивый, *
ѿравле́нїе слокоба́рное вкѣ́силъ є́си, * ны́нѣ же сла́достей премі́рных о́у
хрѣ́ста наслажда́ешисѣ́: * є́гоже́ моли́, пода́ти грѣ́хѡвъ ѡ́ставле́нїе *
почита́ющимъ стѣ́ю па́мать твою́. [Два́жды.]

Гла́ва, и ны́нѣ, бѣ́орченъ, гласъ то́йже:

Бжѣ́твеннаѣ скі́ніѣ́ была́ є́си сло́ва, * є́ди́на пречѣ́таѣ дѣ́омѣ́ти, *
Чтотѡ́у агглы́ превозше́дшаѣ: * па́че всѣ́хъ мене́ пе́рсть бы́вша, *
ѡ́сквѣ́рена плѣ́тскими прегрѣ́шенъми, * ѡ́чисти́ мѣ́твъ твои́хъ
бжѣ́твенными вода́ми, * пода́ющи, Чтаѣ́, ве́лію мѣ́тъ.

[А] Весе́лїтесѡ, прѣ́нїи, ѡ гѣ́бѣ: ѡ ѡ́сповѣда́йте па́мѡть сѣ́гѡ. *³³ [К] Да ѡ́сповѣда́тсѡ тебѣ́, гѣ́и, всѡ́ дѣла́ твоѡ́. *³⁴ [А] Сла́ва, [К] Ѳ ны́нѣ:

[А] Аллѡ́дїа, аллѡ́дїа, аллѡ́дїа: сла́ва тебѣ́, вѣ́е.

[К] Аллѡ́дїа, аллѡ́дїа, аллѡ́дїа: сла́ва тебѣ́, вѣ́е.

[А] Аллѡ́дїа, аллѡ́дїа, аллѡ́дїа: сла́ва тебѣ́, вѣ́е.

По полѹ́елѣи сѣ́дѡленѡ, гла́сѡ ѿ.

По: Ѳ́ггльскїѡ сїлы:

Правосѣ́рїѡ неѡ́сѣ́днѡмѡ ѡ́сповѣда́нїемѡ * всѡ́ прѣ́лестѡ сло́сѡлѡвїѡ погасї́лѡ сѣ́и, * ѡ́ безбо́жїѡ надыма́нїе порази́лѡ сѣ́и, * ва́рнѡво бо́инственнїче хрї́товоѡ до́блемѡдреннїи: * ѡ́ приноше́нїе со́вершенное, ѿ́че сѣ́еннѣишїи, вѣ́вѡ, * предста́лѡ сѣ́и хрї́тѡ вѣ́ѡ: * сѣ́го́же мо́лїи дарова́ти на́мѡ вѣ́лїю мѡ́лїи. [Два́жды.] Сла́ва, ѡ́ ны́нѣ, вѣ́о́рченѡ, гла́сѡ то́и́же:

Дѣ́ческѡгѡ твоегѡ́ чре́ва кра́сенѡ клѡ́сѡ ѡ́вѡлѡсѡ, * ѡ́зрѡстї́ла бо сѣ́и а́мїровн жї́знь: * сѣ́гѡ ра́ди сїлы не́вѣ́снѡмѡ во́пїю́тѡ тїи, вѣ́ѡ: * сла́ва прѣ́чтнѡмѡ твоемѡ́ рѣ́чѡвѡ, прѣ́чтѡѡ: * сла́ва дѣ́ствѡ твоемѡ́, мѡ́ти безне́вѣ́стнѡѡ.

Та́же сѣ́пѣ́нна: ѡ́-ѡ́ а́нтіфо́нѡ ѡ́-гѡ гла́сѡ:

Ѳ́ ѡ́нѡсти моѡ́ѡ:

Про́кїменѡ, гла́сѡ ѡ́:

Сѣ́еннїцы твоѡ́, гѣ́и, ѡ́блекѡ́тсѡ вѡ́ пра́вдѡ, * ѡ́ прѣ́нїи твоѡ́ возра́дѡ́тсѡ. *³⁵

Сѣ́гѡ: Ѳ́сѡ моѡ́ возгѡ́лѡ́ютѡ прѣ́мїро́стѡ, * ѡ́ по́дченїе сѣ́ца моѡ́гѡ рѡ́зѡмѡ. *³⁶

Та́же: Всѡ́кое ды́хѡнїе:

³³* Пс. 96,12.

³⁴* Пс. 144,10.

³⁵* Пс. 131,9.

³⁶* Пс. 48,4.

Канѡнъ сѣ́дѣ́телю ва́рнаѣ, гла́сѣ ѿ́,
ѣ́гоже краегра́нїе [въ тропарѣхъ ѿ́ сѣ́дѣ́льнѣ]:

Ва́рнаѣ ѿ́ исповѣ́дника пр[о]сла́вимъ.
Въ вѣ́рорѣ́чныхъ же: [соста́вленїе:] Зо́расто́во.

Пѣ́снь ѿ́. І́рмо́съ:

Проше́дше мо́ре сы́нове і́лѣвы, * ѿ́ вѣ́дѣ́ще фараѡ́на погрь́жена въ
не́мъ, * бл҃года́рнѣ поа́ху: * гд҃еви по́имъ, сла́внѣ бо просла́вимъ.

Припѣ́въ: Сѣ́дѣ́телю ѿ́че ва́рнаѣ, * моли́ бѣ́а ѿ́ насъ.

Ва́рнаѣ перво́сѣ́дѣ́телю ѿ́зра́днѣ́йшїи, * ѿ́ подви́гополо́жника хр҃ста
Крѣ́пость воспрїе́мый: * исповѣ́дникъ право́вѣ́рїа твѣ́рдыи
показа́ша ѣ́си, * свѣ́тїи всѣ́мъ ѿ́къ па́стырь і́стинный цр҃кви хр҃то́вы.

Архіе́ра́ше сѣ́дѣ́телю ва́рнаѣ, * недоу́мѣ́емъ ка́къ досто́йнѣ похва́лїти
ѿ́ца, * ѿ́бо до́блестїю тво́ею всѣ́хъ превозше́лъ ѣ́си: * ѿ́нѣ́же
просла́вляемъ бѣ́а, * дѣ́вна бо сѣ́дѣ́хъ сво́ихъ.

Ревні́телемъ право́вѣ́рїа, тебѣ́ восхва́лїти * не ѿ́мѣю сло́вѣсѣ
бл҃гоу́божныхъ, * ни пѣ́снопѣ́ній не возмо́гу соста́вити
бл҃госло́вїи тво́имъ: * но, се́ не вѣ́жественное пѣ́нїе
тебѣ́ плетѹ́.

Бѣ́орече́нъ:

Затво́раются всѣ́хъ о́устьѣ́ вѣ́стїи́ска * ѿ́ ѿ́звѣ́щаютъ предъ сла́вою
тво́ею тво́рѣ́нїа пѣ́вчѣ́ска, дѣ́во вѣ́нѣ́стна: * но, ѿ́къ
бл҃гоу́божна, прї́ими хр҃ды́ѣ похва́лы * бл҃гоговѣ́нїѣ воспѣ́вающихъ тѣ́.

Катава́сіа: по о́устьѣ́вѣ́.

Пѣ́снь ѿ́. І́рмо́съ:

О́утверди́ гд҃и цр҃ковь твою́, * рѣ́звѣ́домъ возвы́сивый не́сѣ́, * во ѣ́же
пѣ́ти прѣ́чїе твоѣ́ смотре́нїе, * ѣ́дїне чл҃вѣ́колю́бче.

Неі́стовство врагѡ́въ вѣ́ры низложи́лъ ѣ́си, * до́блестїю дѣ́ши
воу́рѣ́женъ, ва́рнаѣ вѣ́рѣ: * на сѣ́дѣ́хъ смѣ́рти*⁴⁰ преда́ва́емъ,
любо́вїю вѣ́нѣ́нною распа́лемъ * ѿ́ вѣ́нцѣ́мъ не́тлѣ́ннымъ ѿ́ бѣ́а
о́убѣ́нча́емъ.

^{40*} ср. 1. Кор. 15, 31; 2. Кор. 4, 11.

Ипльскѡю вѣрѡ прѣвильнѡ исповѣдаѡ, * сѣю цѣлѡ ѡ невредимѡ соблюлѡ
 ѣсѣ: * ѡ кѡ сѣцѡ рѡда твоегѡ прилѣплѣѡ, * добрѣйшее оукрашеніе
 цркви твоеѡ іавѣлѡ ѣсѣ, * варнаѡ припоаматне.

Бѣлѣ раченіе ѡ юности кѡ вѣѣ ѡ рѡдѣ твоѡмѡ имѣѡ, * дѣлатель
 бѡдрый двоединѡмѡ хрѣтѡвы заповѣди*⁴¹ бѡлѡ ѣсѣ, варнаѡ
 трѡдолѡбне: * хрѣтоподобно себѣ ѡ бѣжнихѡ истѡчѣвый * ѡ ни ѣдинагѡ
 трѡдѡ не цадѣвый.

Бѣорѣченѡ:

Ѡскверненѡ грѣхѡ безмѣстными, * молюѡ тебе ѣдинѣй бѣзѣй ѡ
 несквернѣй: * ѡмыѡ ѡ всѣкихѡ сквернѡ плѡти ѡ дѡха, *
 бѣгомѡцнымѡ предстѣтельствомѡ твоѡмѡ.

Ѡѣдѡленѡ, глѡсѡ ѣ.

Пѡ: Ѡбездначѡльное слѡво:

Ѡчѣньми правослѣвными свѣтлѣйшее возсіѡвѡ, * сѣителю варнаѡ,
 ѡче сѣтѣйшѡй, * слѡслѣѡ намѣрѣніѡ оуничтѡжилѡ ѣсѣ * ѡ
 безбѡжѡ хлѣсѣѡ низбѣрглѡ ѣсѣ: * тѣмѡже тѡ сѡ лѡбѡвѡю почитѡемѡ, *
 ѡкѡ ѡцѣмѡ вселѣннѡмѡ ѡ іерѡрхѡмѡ сѣбѡмѡ равнѡчѣстна. **[Дѡѡжды.]**

Ѡлѡѡ, ѡ нынѣ, бѣорѣченѡ, глѡсѡ тѡѡже:

Родилѡ ѣсѣ, прѣчитѡѡ, неизречѣннѡ * слѡвомѡ содерѡѡцагѡ всѡ концѡ
 земнѡмѡ, * ѡ сего млекѡмѡ питѡѡ ѣсѣ: * ѣгѡже молѡ оуѣрднѡ
 помѡлѡватисѡ нѡмѡ.

Пѣсѣ ѡ. Іерѡсѡ:

Ѡуслѡшѡхѡ слѡхѡ твоѡй, ѡ оубѡѡхѡ: * разѡмѣхѡ дѣлѡ твоѡ, ѡ
 оужасѡхѡ: * слѡѡ сѡлѣ твоѡй, гдѡ.

Истиннагѡ бѣгѡчѣтѡ повѡрника ѡ хѡтрагѡ бѣоглѡгѡльника, *
 бѡсѡхѡлнѡмѡ достѡйнѡ ѡкѡ хрѣтѡѡ послѣдоватѡѡ ѡ свѣдѣтелѡ: *
 занѣ за дѣлѡ ѣгѡ дѡѡ же до смѣртѡ иѡложѡсѡ, * понѡдивѡ себѣ
 всѣдѡшнѡ.*⁴²

⁴¹* Мт. 22,37: Лк. 10,27.

⁴²* ср. Флб. 2,30 – дѡто бѣѡѡе сѡврѡменѡмѡ синодѡлнѡмѡ прѡвѡду на сѡбски неѡ доступнѡмѡ
 прѡвѡдимѡ на цсл.

Сѣ́ти́телю ва́рнѡво, на вы́сотѣ́ сми́ренѡмѣ́дрїа возше́дѡ * ѿ по́мазанїемъ перво́сѣ́енства пре́дкраснѣа, * безѣ́мїе безбо́жныхъ ѿ лѣ́кавствїе́ сло́славы́хъ ѡу́вѣдѣахъ ѣ́си, * вѣ́жїею по́мощїю ѿ́хъ пре́одоле́ваа.

Про́свѣ́щенїа вѣ́штвеннагѡ испо́лненѡ, ѿ́че, * ѿ прензѡ́бїльнѡй блѣ́тїи напо́енѡ: * стра́жѡ недрема́нный на за́бра́лѣ вѣ́ры ѿ ѿ́чества бы́ахъ ѣ́си, * враго́мъ ѡу́страше́нїе ѿ ро́дѣ́ свое́мѣ́ ѡу́днѣле́нїе. **Бѣ́орченъ:**

Аро́новѡхъ же́зла процвѣ́тшїй про́образѡва́ тѡ дре́вле, вѣ́че: * цвѣ́тъѡ бо жи́вѡно́сный, хрї́ста, про́звѣла́ ѣ́си: * ѣ́го́же моли́, вѣ́гомѣ́ти, * стѣ́пѣмъ ѡу́мерщивле́ннѡю дѣ́шѣ́ моѡ возста́вити сво́ею блѣ́тїю.

Пѣ́снь ѣ́. І́рмо́съ:

Ѿ но́щи пѣ́снь возсыла́емъ тебѣ́, * возни́спосли́ на́мъ мѡ́лѣ́ твоѡ, гдїи́: * ты́ бо ѣ́си вѣ́хъ на́шихъ, * ра́звѣ́ тебѣ́ ѿно́гѡ не вѣ́мѡ.

Ѿца́ се́рвскагѡ ѿ перво́сѣ́ителя, * ва́рнѡвы, блѣ́гоговѣ́нїа мѣ́дра ѡу́чїтелеа: * ѡ́рковъ лю́дїи ѣ́гѡ́ днѣ́сь со́верша́етъ лѣ́тнїю па́мѡть, * блѣ́годарѡщи вѣ́а ѡ́ всѣ́хъ блѣ́гнѡхъ*⁴³ ѿ́мъже по́лѣ́ченнѡхъ.

Вѣ́мы тѡ́, правосла́вїа до́бра ѿповѣ́дника * ѿ по́ истинѣ́ твѣ́рда побѣ́рника: * ны́нѣ́ же прино́живѡ́тїа ѿзвѣ́стна наслѣ́дника * ѿ нѣ́ныхъ гра́жданѡхъ чѣ́стна со́вѣ́льника.

Аѡ́шепо́лезными тво́ими послáніи * ѿ ны́нѣ́ наста́вля́емѡ ѿ дѣ́хѡвнѡ на́зидáемѡ: * безбо́жїе бо ѿ сло́славїе́ ѿ прѡ́чее ѡ́акѡ лѡ́вы ры́каютъ * ѿ хо́дѡтъ ѿщѣ́ще ко́гѡ по́глѡти́ти.*⁴⁴ **Бѣ́орченъ:**

Скѡ́раѡ по́мощница ѿ твѣ́рдаѡ за́щїтница, * прѣ́чїтелеа вѣ́че, ты́ ѣ́си хрї́сті́анѡмъ ѿ вѣ́дѡхъ за́стѣ́пница. * тѣ́мъже тѡ́ мо́лимъ: * ѿспроси́ на́мъ ѡу́ хрї́ста со́грѣ́шенїи́ процвѣ́тїе * ѿ вѣ́чныхъ мѣ́къ ѿзбавле́нїе.

Пѣ́снь ѥ́. І́рмо́съ:

Возопї́хъ всѣ́мъ срѣ́цемъ мо́имъ къ цѣ́дрѡмѣ́ вѣ́ѣ, * ѿ ѡу́слы́ша мѡ́ ѡ́ ѡ́да пренепѡ́днѡгѡ, * ѿ возведе́ ѡ́ тѡ́ли жи́вѡтъ мо́и.

^{43*} ср. Еф. 5,20.

^{44*} ср. 1. Пт. 5,8.

Не возмóжемъ достóйныхъ пѣснопѣній принести сѣ́бѣи твоѣй, * ѿ!
Варна́во, патріа́рше сѣ́бѣи: * тѣ́мже при́зри на о́усердное желáніе
сѣ́любныхъ дѡшѣ, * но не на хѣ́дость ѡ́ кѣ́днóсть речѣній.

Имѣ́аше сѣ́рбская црѣ́ковь въ патріа́рше Варна́вѣ первоі́ерарха ка́ковъ ѣ́и
подо́баше: * сѣ́а, незлóбна, безсквѣ́рнена ѡ́ грѣ́шникъ ѡ́лчѣна.*45
* ѡ́же сѣ́де ѡ́деснѡ́ прѣ́тола вели́чествѣа на нѣ́сѣхъ, * ѡ́акъ слѡ́жителъ
сѣ́бѣи ѡ́ скі́ніи ѡ́стинныхъ.*46

Крѣ́тъ сѡ́и на голгóдѣ́ рóда сѡ́егò ѡ́зносѣ́и, * Варна́во патріа́рше
крѣ́тонóсний, * чáшѣ ѡ́а смѣ́ртнагò ѡ́спіахъ ѣ́и: * ѡ́ ѡ́акъ пáстырь
дóбрый * дѡ́шѣ сѡ́ю за ѡ́вцы сѡ́ѡ́а положіахъ ѣ́и.*47

Бгѡ́рчєнъ:

Тебѣ́, прѣ́чтаа, * ѡ́акъ кѡ́пинѣ́ ѡ́гнѣ́мъ нешпáлѣмѡ́ * бгѡ́вѣ́дѣ́
мѡ́всѣ́ю прошвразовáннѡ́: * ѡ́акъ прѣ́нодѣ́ ѡ́ вѡ́истинѣ́ бѣ́ѣ * всѣ́
рóди хрѣ́тіа́нстѣ́и слáвнмъ.

Конда́къ, глáсъ ї.

Пѡ́: Дѣ́а днѣ́сь:

Блгочѣ́тіа настав́ника ѡ́
правослáвѣа побóрника, *
бóдра мл́твенника ѡ́
свѣ́тлѣ́иша свѣ́тѣ́льника, * Варна́вѣ
сѣ́бѣ́ишагò вѡ́схвáлнмъ: * слѡ́вѣ́и бѡ́
сѡ́и ми блгóразѡ́мнѡ́ нáсъ пѣ́тлетъ
* ѡ́ на пѣ́ть ѡ́стинны наставлáетъ, *
двѣ́ри црѣ́тва нѣ́нагò нáмъ ѡ́верзáа
* ѡ́ со сѣ́бѣ́и прѣ́дкѣ́ нáсъ тáмъ
ѡ́жндáа.

Ї́косъ:

Конда́къ, глас 3.

Подобан: Дѣ́ва данас ...

Побожности наставника и
Православѣа поборника,
* бóдрог молитвенника и
на́йсветлі́егъ свѣ́тилника, *
Варна́ву на́йсветі́егъ усхва́лимо; *
ѣ́ер нас речіа́ сѡ́іимъ
благóразумно храни * и на пут
Истине управлáа, * двѣ́ри Царства
небескогò нам отвара́јућ(и) * и са
свѣ́тим прѣ́дцима нас тамо
очеку́јућ(и).

И́кос:

Прѣ́идіте, ѿ! прáздникѡ́любцы, * въ пѣ́ніихъ ѡ́ пѣ́снѣхъ блгóлѣ́пныхъ
* пáмáтъ сѣ́бѣ́ишагò патріа́рха Варна́вы сѡ́верш́нмъ: * ѡ́ ѡ́ гдѣ́
возвѣ́селі́мсá, * дѣ́нь бѡ́ ѡ́спѣ́дническагò торжествá прѣ́спѣ́ * ѡ́ врѣ́мá

45* ср. Јевр. 7,26.

46* ср. Јевр. 8,1-2.

47* ср. Јн. 10,11.

^{48*} прерађено и скраћено из [текста](#) са сајта цркве св. ап. Вартоломеја и Варнаве у Раковици, Београд, који се на крају ове Службе даје у целости као „Кратко житије“.

Током друге половине 1905. г. јеромонах Варнава отпутовао је из Петрограда у Истанбул ради уписа на Богословију на Халки. Примио је дужност свештеника при Србском посланству и управљао Србском школом у Истамбулу.

За време управе митрополита Партенија Галаса (1907–1913), Велешко-дебарском епархијом словенско становништво је уз помоћ Краљевине Србије успело да се избори да архимандрит Варнава буде изабран за помоћног епископа ове епархије, са титулом епископ Главинички. За епископа је хиротонисан 10. априла 1910. г. у Патријаршијском храму св. великомуч. Георгија у Цариграду.

По завршетку Балканских ратова и ослобођењу Јужне Србије, епископ Варнава је преузео пуну управу над Велешко-дебарском епархијом, као и другим епархијама које су биле упражњене због одласка бугарских и грчких епископа. У I светском рату је морао да напусти Јужну Србију, и заједно је са Србским народом и војском прешао преко Албаније до Крфа.

Када је 1920. г. васпостављена Србска патријаршија, Варнава је 17. новембра исте године изабран за митрополита Скопског. За патријарха Србске Православне Цркве изабран је 12. априла 1930. г. У 30-тој години живота постао је епископ, у 40-тој митрополит, а у 50-тој патријарх. На челу Србске Православне Цркве налазио се свега седам година, од 1930. до 1937. г., као њен 40-ти патријарх.

Од расцепкане у шест различитих законодавних, административних, финансијских и јерархијских подручја, новим Уставом цркве и строгим правилима добро је устројио Србску Православну Цркву.

У његово време је почела изградња многих храмова у Београду: спомен-храма св. Саве на Врачару, на месту старе Београдске митрополије подигнута је нова зграда Архиепископије (данас зграда Патријаршије преко пута Саборне цркве), манастира Ваведење на Сењаку, храма св. кнеза Лазара на Звездари, и храма св. ап. Вартоломеја и Варнаве у Раковици.

Патријарх Варнава је живео у тешка времена доласка нациста на власт у Немачкој, убиства краља Александра и Шпанског грађанског рата. Показао се као постојан и чврст, нарочито приликом покушаја стварања конкордата између Ватикана и краљевине Југославије.

Његовим светим молитвама, да нас Господ укрепи у очувању Православља, и да нас помиљује и спасе као благ и човекољубив. **АМИН.**

^{49*} значење имена апостола Петар.

Сынъ оутѣшенїа*⁵⁰ и оутѣца чадолубѣа, * былъ єси, варнаво цѣдре: * ѿ заблѹдшихъ пришеа пекїиа * и ѿ спсєніи всѣхъ бынѹ моланїа, * гдѣ поа, блгвѣа и превозносѣа во всѣа вѣки.

Ажехрїтіанъ нападенїа и безбожныхъ оумышленїа, * блгостоанїемъ въ вѣрѣ и дерзновєннымъ исповѣданїемъ * преповѣданъ єси, варнаво дѣлественне, * гдѣ поа, блгвѣа и превозносѣа во всѣа вѣки.

Архїерєйство твоє чєстнѣ и житїє * безбожїа и злослабїа потребїтєли показашасѣ, варнаво всехвалєне: * лєсть мїрскѹ ѿблчѣюще и трїцѹ поюще, * блгвѣще и превозносѣще во всѣа вѣки. **Бгѡрчєнъ:**

Блчще бже, нестроєніє всѣако оустави * и єретїческаа оустѣа заградї, * ѿ смѹщенїи рабы твоѣ избави * и оутєрднѣа послѹжїти тебѣ направї, * гдѣ поюще, блгвѣще и превозносѣще во всѣа вѣки.

Пѣснь ѿ. Ірмосъ:

Безсѣмєннагѹ зачатїа ржїтвѣ неказанное, * мїре безмѹжныхъ неплѣненъ плодъ: * вжїе бо рождєніє ѿновлѣетъ єстєствѣ. * тѣмже тѣа всїа родї, * їакѹ бгѡневѣстнѹ мїрѣ, правослабнѹ велнчѣемъ.

Боспоимъ правѣрїа ревнїтелѣа, * варнавѹ блгѡмѹдрєннагѡ: * їже, їакѹ трѹбѣа бгѡгласнаѣа, * кѹ дхѡвномѹ трєзвѣнїю всѣа воздвїже: * во єже безбожныхъ навѣтѣа ѿгребѣтїсѣа * и злослабныхъ оумышленїи истребїжѣти.

Истиннѣа вѣры побѣорника и блгѡчїтїа наставника, * проповѣданїи и посланїи правѣа оучѣща, варнавѹ хвалїмъ: * тої во єсть недрѣвїимѣа стѣлпѣа и забрѣало цркви хрїтѡвы, * во слабѹ єѣа сѣлѹ потрѹднѣвїиасѣ.

Млчѣа твоїхъ посѡбствїемъ и ходѣтайствѣа твоїхъ поспѣшенїемъ, * варнаво, перѡстїнїтелю стѣнїшїи: * црковь твоѹ ѿхрани и ѿ нашєствїи єретїчєскїхъ ѿградї, * ко спїсїтельномѹ пристѣаницѹ корѣблѣ єѣа ѿкормлѣа. **Бгѡрчєнъ:**

⁵⁰* значєнїє апѡстѡлскагѡ именѣа – надїмка Варнава. (Д. ап. 4,36)

ΣΥΓΓΡΗΛΕΝΣ:

Патрі́арха і́нла нѡвагѡ, * первоу́чїтеле бѣгонзвѣ́рнаго ѡ іє́рарха
всесѡцѣ́ннаго, * храни́теле вѣ́ры ѡ рѡда бѡдраго: * велича́й ны́нѣ
се́рбїе ва́рнаѡ, * ѡже ѡ тебѣ́ не́преста́ннѡ кѡ бѣ́ѡ мо́литсѡ.

ГЛАВА, ГЛАГОЛѢ.

Пѣ: ѿ! преслѣбнаго чѡдесѣ:

Первосѣтителю ѿче варнаво, бѣоблѣженне, * во время тѣжкихъ
искушеній * ѡакъ свѣтѣльникъ свѣтлѣйшій родъ своемъ возсѣлъ
ѣси, * возбранѣа безбожію ѡмрачѣти зѣмлю сѣвскѡю * ѡ папскомъ
злочестію прешдолѣти црковь правослѣвнѡю: * истинѡ бжїю неколеблемѡ
исповѣдаа ѡ искорбѣлемъ бываа, * бѣ въ вѣренъ въ малѣ ѡ во многѣ⁵¹
пробылъ ѣси, * свидѣтель добрыхъ истинныхъ вѣры познавааа * ѡ
новомѣникѡвъ сѣвскихъ печѣть показѡаа: * нынѣ же прѣтолъ сѣѣа
трѣцы прештоа, * молѡ сѣстѣа ѡ помѡловатѣа дѡшѡмъ наѡшымъ.

Ѣ нынѣ, бѣорченъ, глаголъ ѡ подобенъ тоѡже:

ѿ! преслѣбнаго чѡдесѣ, * црѣца нѣа ѡ зѣмлі, * мѣти ѡ дѣа, * ѿ
сѣѣхъ прѣдковъ наѡшихъ прѣсѡ оумолааема, * зѣмлю сѣвскѡю
ѡмофѡромъ своѡмъ всегда покрывѣетъ * ѡ на мѣтѣхъ къ сѣѡ своемъ ѡ бѣ
колѣна вѣнѡ прѣклонѣетъ. * ѿ! вѣчце, мѣре прѣсноблѣженнаа,⁵² * не
прештѡи ѡ на вѣдѡщее молѣтѣа * ѡ бѣгостѡанїи цркве сѣвскѡи ѡ держѡвы
* ѡ правослѣвїа во вѣмъ мѣрѣ * во вѣки вѣковъ, ѡмѣнь.

Глѡвослѡвіе великое, ѣктѣнїи ѡ ѡпѣтѣ.

НА ЛѢТУРГІИ.

Блжѣнна ѿ канѡна сѣтителю: пѣсѣни ї-а ѡ ѣ-а.

Прокіменъ, глаголъ ѣ:

Восхѡлааѣа прѣбенїи во славѣ, * ѡ возрѡдѡтѣа на лѡжахъ своѡхъ.⁵³

Стѣхъ: Воспѡйте гдѣви пѣсѣнь новѡ, * хвалѣнїе ѣгѡ въ цркѣи
прѣбныхъ.⁵⁴

⁵¹* ср. Лк. 16,10 (и 19,17).

⁵²* ср. Лк. 1,48.

⁵³* Пс. 149,5.

⁵⁴* Пс. 149,1.

Ἰπλз: кз рiмлянѡмз, зачало ѿд [глава ѿ, кн-лѡ].*55

Врѣтiе, [ѿ, кн] вѣмь ѡкѡ любѣщымз бѣа всѣхъ поспѣшествѣютьз во
 бѣгѡе, ѡщымз по предѣвѣдѣнiю звѣаннымз. [ѿ, л.] Иѡже бо
 предѣвѣдѣ, [тѣхъ] и предѣстѣи сообрѣзнымз быти ѡбразѡ сѣа
 своегѡ, ѡкѡ быти ѡмѡ первоуоднѡ во многихъ вратѣхъ. [ѿ] И иѡже
 предѣстѣи, тѣхъ и призвѣ: а иѡже призвѣ, сѣхъ и ѡправдѣ: а иѡже
 ѡправдѣ, сѣхъ и прослѣви. [ѿа] Чтѡ оубѡ речѣмз кз сѣмз; ѡце бѣхъ по нѣхъ,
 ктѡ на ны; [ѿб] Иѡже оубѡ своегѡ сѣа не пощаде, но за ны всѣхъ прѣдалъ
 ѣсть ѣгѡ: кѣкѡ оубѡ не и сѣхъ нѣмз всѣхъ нѣмз дѣрствѣетъ; [ѿг] Ктѡ
 поѣмлетъ на избрѣанныѣхъ вѣжѣа; бѣхъ ѡправдѣаи: [ѿа] Ктѡ ѡсѣждѣаи; хрѣтѡсѣ
 иѣсѣ оумѣрий, пѣче же и воскресѣи, иѡже и ѣсть ѡдѣснѡ бѣа, иѡже и
 ходѣтайствѣетъ ѡ нѣхъ: [ѿд] [ѿс] Ктѡ ны разлѣчитъ ѡ любвѣ вѣжѣа; скѡрѣ
 ли, илѣ тѣснѡтѣ, илѣ гонѣнiе, илѣ глѣдъ, илѣ наготѣ, илѣ вѣдѣ, илѣ мѣчъ;
 ѡкоже ѣсть пѣсѣно: [ѿс] Иѡкѡ тѣбѣ рѣди оумѣрцѣлѣеи ѣсѣмѣ вѣсѣ дѣнь,
 вѣмѣнѣхѡмѣ ѡкоже ѡвѣцы заколѣнѣа. [ѿз] Но ѡ сѣхъ вѣхъ
 преповѣждѣемз за возлюбѣшаго ны. [ѿи] Извѣстѣхѣа бо, ѡкѡ ни смѣрть,
 ни жибѡтъ, ни ѡгѣли, ни начѣла, ни же сѣлы, ни настѡдѣаа, ни
 градѣаа, [ѿл] Ни высотѣ, ни глѣбнѣа, ни иѣна тѣвѣрѣ кѣа возмѡжетъ нѣхъ
 разлѣчити ѡ любвѣ вѣжѣа, ѡже ѡ хрѣтѣ иѣсѣ глѣ нѣшемз.

Ἰллендiа, глагоз ѣ.

Ἐпiтiа: Бѣжѣнъ мѡжъ, боѡнѣа глѣа, * вѣ заповѣдѣхъ ѣгѡ вѡсхѡцѣетъ
 ѣтѣлѡ.*56

Ἐпiтiа: Сѣильнѡ на землѣ вѣдетъ сѣмѣа ѣгѡ, * рѡдъ прѣвѣхъ
 блѣвѣтѣа.*57

55* Рим. 8,28-39 [зач. 99].

56* Пс. 111,1.

57* Пс. 111,2.

**КРАТКО ЖИТИЈЕ СВЕШТ. ИСПОВ. ВАРНАВЕ,
ПАТРИЈАРХА СРБСКОГ.*⁶¹**

Патријарх Србски Варнава (световно име: Петар Росић) рођен је у Пљевљима (Стара Херцеговина – данашња Црна Гора) 29. августа (10. септембра) 1880. г. од оца Ђорђа и мајке Крсмани, рођене Пејатовић. Крштен је у цркви манастира Свете Тројице. Основну школу завршио је у Пљевљима, а богословско-учитељску у Призрену 1899. г. Након шест година завршио је Духовну академију у Петрограду (Русија). Од епископа Сергија,^{*62} ректора Академије, примио је монашки чин 30. априла 1905. г., чин јерођаконa 6. маја и јеромонаха 6. јуна исте године.

Током друге половине 1905. г. јеромонах Варнава отпутовао је о руском трошку из Петрограда у Истанбул ради уписа на Богословију на Халки. Примио је дужност свештеника при Србском посланству. У то време писао је у „Цариградском гласнику“, једином часопису на Србском језику у Турском царству, управљао је Србском школом и сарађивао са Цариградском патријаршијом.

За време управе Велешко-дебарског митрополита Партенија Галаса (1907–1913), који је често и на дуже време одсуствовао из епархије због синодских послова у Цариграду, словенско становништво помену

^{61*} [текст](#) преузет са сајта цркве св. ап. Вартоломеја и Варнаве у Раковици, Београд.

^{62*} будући руски патријарх [Сергије \(Страгородског\)](#), који је нажалост познатији по савременом „теолошком“ термину „сергијанизам“ који се везује уз његово име и дело („специфичан“ облик древне симоније, потчињеност црквеног врха и његово „бирање“ од земаљских власти, што нажалост имамо и сада, само су ове власти на око мање безбожне или мање богоборне од оних руских комунистичко-бољшевичких и њихових деривата по истоку Европе средином 20-ог века), него као [посленик на пољу химнографије](#) (аутор и редактор) – акатисти: Васкресењу Христовом, иконама Пресв. Богородице: Умилењу Серафимо-Дивијевском и Богољубској, и Пречасному и животворном Крсту Господњем. (Напомена приређивача)

епархије уз помоћ Краљевине Србије успело је да се избори да архимандрит Варнава (Росић) буде постављен на службу помоћног епископа у датој епархији, са титулом епископ Главинички. За епископа Варнава је хиротонисан 10. априла 1910. г. у Патријаршијском храму св. великомуч. Георгија у Цариграду.

За време турске управе у Старој Србији епископ Варнава је стекао нарочите заслуге на буђењу и јачању Србске националне свести у борби с бугарском и грчком пропагандом. По завршетку Балканских ратова и ослобођењу Јужне Србије, када је Велешко-дебарски митрополит Патреније коначно премештен у другу епархију, епископ Варнава преузео је пуну управу над Велешко-дебарском епархијом. Услед одласка грчких и егзархијских епископа (1913), Варнава је управљао и Битољском епархијом, као и деловима епархија Струмичке, Пољанско-вардарске и Преспанско-охридске, где је уредио целу Србску Цркву у јужним крајевима проширене државе. У I светском рату је морао да напусти Јужну Србију, и заједно је са Србским народом и војском прешао преко Албаније на Крф.

После рата, по жељи Србске владе, отишао је у дипломатску мисију у Русију. Када је 1920. г. успостављена јединствена Србска патријаршија, Варнава је 17. новембра исте године изабран за митрополита Скопског. За патријарха Србске Православне Цркве изабран је 12. априла 1930. г.

Варнава (Росић) постао је у тридесетој години живота епископ, у четрдесетој митрополит, а у педесетој патријарх. На челу Србске Православне Цркве налазио се свега седам година, од 1930. до 1937. г., као четрдесети патријарх.

Краљ Александар I Карађорђевић као да није знао за његове речи: „Нисам довољно послушан да бих био заповедник“, те је веровао да Варнавом добија послушног патријарха који ће цркву учинити сервилним слугом државе. Уместо тога, Варнава је од расцепкане СПЦ у шест разних законодавних, административних, финансијских и јерархијских подручја, новим Уставом цркве и строгим правилима устројио Србску Православну Цркву на модеран начин и успео да је одвоји од државе. Током те реорганизације формиране су две нове епархије, Загребачка и Мукачевска, чиме је у састав Србске Цркве улазило укупно 27 епархија, са Скадарским викаријатом у Албанији.

У његово време активирао је црквени живот, те је почела изградња многих храмова у Београду. Његовом иницијативом започета је градња храма св. Саве на Врачару. Такође, на месту старе Београдске митрополије

подигао је нову зграду за потребе Архиепископије (зграду данашње Патријаршије у непосредној близини Саборног храма), као и манастир Ваведење на Сењаку, храм св. кнеза Лазара на Звездари. За време његове службе започете су градње многобројних храмова, међу којима и храма св. ап. Вартоломеја и Варнаве у Раковици.

Патријарх Варнава је живео у тешка и несигурна времена доласка нациста на власт у Немачкој, убиства краља Александра и Шпанског грађанског рата. Показао се као постојан и чврст, нарочито приликом покушаја стварања конкордата између Ватикана и краљевине Југославије. Разлог одсуства попустљивости није био у томе што се начелно противио конкордату, већ зато што је сматрао да дати споразум фаворизује католичку и исламску вероисповест на рачун других верских заједница у Југославији.

Преминуо је изненада и мистериозно у 57. години живота у Београду, 23. јула 1937. године. То се десило у моменту изгласавања поменутог конкордата у скупштини Југославије, који, иако изгласан већином гласова, никада није ступио на снагу. Патријарх Варнава је привремено сахрањен у малој цркви св. Саве на Врачару. Све до данас није нити потврђено нити оповргнуто мишљење да је отрован управо због свог непомирљивог става према конкордату.

Гроб свт. патријарха Варнаве у малој цркви свт. Саве, на Врачару у Београду.

✱ НОВИЊ СЕРБАНКА „РРЕ ГОД РЛ БЛАПРАДЪ. © НОВИ СРЕДНАК 2025. ГОД. У БЕОГРАДУ. ✱